

OPONENTSKÝ POSUDEK (RIGORÓZNÍ PRÁCE)

Jméno rigorózanta:	Mgr. Jana Kundrátová
Téma práce:	Právna (ne)regulácia spoločnosti Airbnb
Rozsah práce:	101 stran vlastního textu (dle prohlášení autorky 217 229 znaků včetně mezer, tj. 120 NS)
Datum odevzdání práce:	25. 07. 2018

1. Vyjádření ke koncepci a obsahu práce

Uchazečka odevzdala dne 25. 07. 2018 práci na téma „Právna (ne)regulácia spoločnosti Airbnb“. K této práci jsem dne 30. 06. 2018 vypracoval stručné posouzení názvu a základní osnovy rigorózní práce, v němž jsem uvedl některé výtky k předložené osnově. Šlo především o výhradu ke kap. 2, kde název neodpovídal jejímu obsahu (název je obecný – subjekty působící v rámci sdílené ekonomiky, takže se zdá, že kapitola bude pojednávat o subjektech v rámci sdílené ekonomiky obecně, tak tomu však není – pojednává se pouze o Airbnb a subjektech s ním souvisejících). Tato výtka nebyla uchazečkou jakkoliv reflektována, jak plyne ze s. 15 a násl. předložené práce. Druhá výtka se týkala kap. 2.3.1.B. Šlo o to, že v této kapitole uchazečka hodlala zpracovat vybrané povinnosti poskytovatele a zprostředkovatele v oblasti spotřebitelského práva, ačkoliv šlo o kapitolu věnovanou hostu jako spotřebiteli. Bylo doporučeno, aby optika kap. 2.3.1.B byla právě opačná: host jako spotřebitel (a jeho práva z toho plynoucí), příp. bylo doporučeno uvažovat o vyčlenění spotřebitelského aspektu (souborně pro všechny subjekty) do zvláštní (pod)kapitoly (např. jako 2.4). Ani tuto připomínku uchazečka nijak nereflektovala.

Dále je třeba uvést, že práce tak, jak byla předložena, zcela rezignuje na analýzu problému pohledem soukromého práva. Soukromoprávní problematika je v rámci práce zmíněna pouze na s. 37 až 40 a pak ještě na několika dalších místech (např. na s. 18-19, cca ½ strany). Daleko obšírněji je v práci pojednáno o povinnostech veřejnoprávních (např. daňových). Není tedy zcela zřejmé, proč byla práce vůbec předložena v rámci oboru občanského práva (hmotného).

Po formální stránce je třeba upozornit, že citační aparát není veden *lege artis*. V odkazech na literaturu autorka povětšinou neuvádí čísla stran, z nichž bylo v daném zdroji čerpáno (např. pozn. pod č. 20, 23, 25, 56, 82, 98). Navíc v pozn. č. 56 uvádí odkaz hned na všechny tři svazky učebnice hmotného práva, chce se říci, aby nebylo tak jednoduché nalézt, odkud autorka vlastně cituje. Zajímavé je rovněž to, že práce má dva závěry. Jeden jako kap. 3.5, následovaný nečíslovanou kap. „Závěr“.

2. Původnost práce

Automatická kontrola shod provedená systémem Theses.cz generuje dokument čítající 226 stran, což představuje celkem 8 shodných dokumentů. Takto nízký počet shodných dokumentů je dán přirozeně tím, že práce je psána slovensky, zatímco databáze Theses.cz disponuje převážně texty českými.

Za pozornost stojí hned první dokument, který systém vygeneroval jako dokument obsahující shodu menší jak 5 %. Toto číslo však není v daném případě vůbec relevantní, neboť jak již uvedeno, práce je psána slovensky, zatímco shodný dokument je psán česky. Jedná se o diplomovou práci Ondřeje Hanáka, obhájenou dne 03. 05. 2018 na PF MU Brno v roce 2018.

Ve své rigorózní práci na s. 5 autorka uvádí:

„Definovať zdieľanú ekonomiku ako pojem je pomerne obtiažne hneď z niekoľkých dôvodov:

Za prvé sa jedná o fenomén, ktorého definícia sa zatiaľ dostatočne neustálila. Nie však (ako by sa na prvý pohľad mohlo zdať a ako niektorí uvádzajú) z dôvodu jeho novoty, lebo (ako bude uvedené nižšie),¹¹ nejedná sa o pojem zcela nový. Skutočným dôvodom je skôr súčasný búrlivý rozvoj nových služieb zdieľanej ekonomiky, medzi ktorými často panujú zreteľné rozdiely, ktoré doposiaľ neumožnili jednoznačné definičné ukotvenie.

Druhým dôvodom, ktorý už bol zmienený v úvode práce je ten, že pojem zdieľaná ekonomika je často používaný zameniteľne s inými pojmami, ktoré majú však obvykle svojšpecifický význam. Len článok « *Defining the Sharing Economy: What Is Collaborative Consumption - And What Isn't?* »¹² uvádza okrem pojmu zdieľaná ekonomika ďalších 15 termínov, ktoré majú podobný, ale nie totožný význam a často sa užívajú *promiscue* bez väčšieho ohľadu na ich vzájomné odlišnosti. To vnáša do pojmu zdieľaná ekonomika prvky, ktoré patria skôr iným pojmom, čo nezľahčuje jeho definíciu.

Táto práca využíva pojem zdieľaná ekonomika nielen preto, že ide o pojem najužívanejší, ale aj z toho dôvodu, že aspoň čiastočne podľa prevažujúceho názoru odbornej verejnosti spoločnosť Airbnb naplňuje definičné znaky zdieľanej ekonomiky.“

V práci diplomanta MU O. Hanáka na s. 6 čteme:

„Definovat sdílenou ekonomiku jako pojem je poměrně obtížné hned z několika důvodů. Zaprvé se jedná o fenomén, jehož definice se zatím dostatečně neustálila. Nikoli však, jak by se mohlo na první pohled zdát a jak někteří⁵ uvádějí, z důvodu jeho novoty, neboť jak bude uvedeno níže, nejedná se o pojem zcela nový. Skutečným důvodem je spíše současný bouřlivý rozvoj nových služeb sdílené ekonomiky, mezi kterými často panují zřetelné rozdíly, jež dosud neumožnily jednoznačné definiční ukotvení.

Druhým důvodem, který byl zmíněn již v úvodu práce, je ten, že pojem „sdílená ekonomika“ je často používán zaměnitelně s pojmy jinými, které však obvykle mají svůj specifický význam. Jen článek *Defining the Sharing Economy: What Is Collaborative Consumption – And What Isn't?*⁶ uvádí kromě pojmu „sdílená ekonomika“ dalších patnáct termínů, které mají podobný, avšak nikoli totožný, význam, a často se užívají *promiscue* bez většího ohledu na jejich vzájemné odlišnosti. To vnáší do pojmu „sdílená ekonomika“ prvky, které patří spíše pojmům jiným, což znesnadňuje jeho definici. Tato práce využívá pojmu „sdílená ekonomika“ nikoli jen proto, že jde o pojem nejužívanejší, ale i z toho důvodu, že tři ze čtyř služeb, na které se zaměřuje, alespoň částečně podle prevažujícího názoru odborné veřejnosti naplňují definiční znaky sdílené ekonomiky.“

Z porovnání obou pasáží je zřejmé, že celý text uchazečky na s. 5 je pouhým překladem textu O. Hanáka do slovenského jazyka, aniž je O. Hanák uveden v citaci.

Na s. 6 uchazečka píše:

„Posledním důvodem vysvětlujícím absenci jasnej definície zdieľanej ekonomiky, ktorý čiastočne súvisí s dôvodom predchádzajúcim je ten, že ako zdieľaná ekonomika sú často označované aj služby, ktoré toho spolu majú len pramálo spoločné. Niektoré z týchto služieb navyiac nie je možné považovať ani za služby zdieľanej ekonomiky, lebo v nich úplne absentuje prvok « zdieľania » akéhokoľvek statku (...)

Nájdenie jednotnej definície, ktorá uspokojivým spôsobom vystihne tieto rozličné služby je veľmi obtiažnou úlohou.

Definovať zdieľanú ekonomiku a stanoviť kritériá, ktoré jednotlivé služby musia spĺňať, aby mohli byť za zdieľanú ekonomiku považované, je podľa môjho názoru absolútne kľúčové pre akúkoľvek právnu úpravu a následnú právnu reguláciu jednotlivých služieb zdieľanej ekonomiky.“

V práci diplomanta MU O. Hanáka na s. 13-14 čteme:

„Posledním důvodem vysvětlujícím absenci jasné definice sdílené ekonomiky, který částečně souvisí s důvodem předchozím, je ten, že jako „sdílená ekonomika“ jsou často označovány i služby, které toho spolu mají jen pramálo společného. Některé z těchto služeb navíc nelze

považovat ani za služby sdílené ekonomiky, neboť v nich zcela absentuje prvek „sdílení“ jakéhokoli statku (...). Nalezení jednotné definice, která uspokojivým způsobem vystihne tyto rozličné služby, je velmi obtížným úkolem.

Definovat sdílenou ekonomiku a stanovit kritéria, která jednotlivé služby musí splňovat, aby mohly být za sdílenou ekonomiku považovány, je však dle mého názoru naprosto klíčové pro jakoukoli právní úpravu a následnou právní kvalifikaci jednotlivých služeb sdílené ekonomiky.“

Z porovnání obou pasáží je zřejmé, že celý text uchazečky na s. 6 je pouhým překladem textu O. Hanáka do slovenského jazyka, aniž je O. Hanák uveden v citaci.

Na s. 8-9 uchazečka píše

„Obecně je možné povedať, že pojem zdieľaná ekonomika je oproti ďalším užívaným pojmom ako "kolaboratívna ekonomika", "služby na požiadanie" či "ekonomika platforiem" je pojmom užším, pretože obsahuje len komponent zdieľania. Do rámca zdieľanej ekonomiky by tak správne mali byť radené služby umožňujúce zdieľanie nedostatočne efektívne využívaných statkov, ktorých hlavným účelom je uspokojenie potrieb ich vlastníka či osoby, ktorá má právo určitý statok užívať či požívať na základe relatívneho majetkového práva.²³ Naplnenie znaku zdieľania je možné teda inými slovami vysledovať vtedy, ak osoba dočasne umožní iným osobám využívať statok, ktorý však inak užíva pre vlastné potreby a to obvykle v období, kedy užívanie statku nepovažuje za dostatočne efektívne (napr. krátkodobý nájom bytu v prípade cesty do zahraničia). Za zdieľanie je možné podľa môjho názoru považovať aj situáciu spočívajúcu v krátkodobom a nahodilom umožnení osobe využívať určitý statok súčasne s jeho vlastníkom, pretože tento statok je možné považovať za « efektívne využívaný (...)

Pojem kolaboratívna ekonomika (prípadne kolaboratívne hospodárstvo, *collaborative economy*) je často užívaný v dokumentoch európskych inštitúcií²⁴ a je možné ho považovať za vhodnejšie označení činností, u ktorých prvok zdieľania absentuje. Tieto činnosti je možné obvykle považovať za podnikateľskú činnosť či činnosť podnikateľskej činnosti blízku. Hranicu medzi « zdieľanou » a « kolaboratívnou » ekonomikou môže byť v určitých prípadoch pomerne tenká, avšak rozhodujúcimi kritériami sú podľa môjho názoru účelové určenia statkov (...)

V práci diplomanta MU O. Hanáka na s. 12-13 čteme:

Obecně lze říci, že pojem „sdílená ekonomika“ je oproti dalším užívaným pojmům jako „kolaborativní ekonomika“, „služby na požádání“ či „ekonomika platform“ pojmem užším, jelikož obsahuje pouze komponent *sdílení*. Do rámce sdílené ekonomiky by tak správně měly být řazeny služby umožňující sdílení *nedostatečně efektívne využívaných* statků, jejichž hlavním účelem je však uspokojení potřeb jejich vlastníka či osoby, která má právo určitý statek užívat či požívat na základě relativního majetkového práva. Naplnění znaku *sdílení* lze tedy jinými slovy vysledovat tehdy, pokud osoba dočasně umožní jiným osobám využívat statek, který však jinak užívá pro vlastní potřeby, a to obvykle v období, kdy užívání statku nepovažuje za dostatečně efektívni (např. případ spolujízdy automobilem či krátkodobého nájmu bytu v případě cesty do zahraničí). Za *sdílení* lze dle mého názoru považovat i situaci spočívající v krátkodobém a nahodilém umožnění jiné osobě využívat určitý statek současně s jeho vlastníkem, přestože tento statek lze považovat za „efektívne využívaný (...)

Pojem kolaborativní ekonomika, případně pojmy další, pak lze považovat za vhodnější k označení činností, u nichž prvek sdílení absentuje. Tyto činnosti lze obvykle považovat za podnikatelskou činnost či činnost podnikatelské činnosti blízku. Hranice mezi „sdílenou“ a „kolaborativní“ ekonomikou může být v určitých případech poměrně tenká, avšak rozhodujícími kritérii jsou dle mého názoru účelové určení statku (...).“

Z porovnání obou pasáží je zřejmé, že celý text uchazečky na s. 8-9 je – v tomto případě s drobnými, avšak nepodstatnými, změnami – pouhým překladem textu O. Hanáka do slovenského jazyka, aniž je O. Hanák uveden v citaci.

Je zřejmé, že dále není třeba pokračovat v analýze práce uchazečky: je neposrné, že tato obsahuje ve značném rozsahu prvky plagiátorství a nelze ji tudíž označit za práci původní.

Práci nelze hodnotit jinak, než jako práci obsahující prvky plagiátorství. Již to samo o sobě je dostatečným důvodem pro to, aby práce nebyla doporučena k obhajobě. Vedle toho lze upozornit na další nedostatky, které jsou uvedeny výše, ty však vzhledem k tomu, co bylo uvedeno o původnosti práce, jsou pouze podružné.

Doporučení/nedoporučení k obhajobě práce	Závěrem lze konstatovat, že předložená rigorózní práce jak po stránce formální, tak i obsahové, nesplňuje požadavky kladené na rigorózní práce, tj. prokázat schopnost k samostatné tvůrčí činnosti a hlubší znalosti ze zpracovávané tematiky, a proto nedoporučuji její přijetí k ústní obhajobě.
--	---

V Praze dne 11. 10. 2018

---

doc. JUDr. Ondřej Frinta, Ph.D.
oponent rigorózní práce